

Робота з текстом. Робота з мовними одиницями (іменник)**Червоні кульки**

Уявіть собі таку картину. За ніч випав перший сніг. Ранком виходите надвір, а перед вами мало не казкове видовище. Великий куц бузку біля хати весь обвішаний червоними та сірими кúльками, від чого дуже схожий на ялинку. Хто їх поначіпляв за ніч? І чому саме на бузку, а не на жасміні чи троянді?

Та це ж снігурі! І прилетіли вони не просто посидіти на кущеві бузку, а поснідати його насінням, яке дуже люблять.

Повсідавшись біля кетяга з насінням, вони відщипують по зернинці, роздушують її, як горішок, лушпáйкі викидають, а зерно їдять. Таке враження, що сидять за столами, раз по раз нахиляються, беруть їжу, відкидаються на спинку стільця та їдять. Насіння сильно тріщить, коли його розлушують. Здається, ніби дівчата в червоних сорочках сидять на вечорницях і лузають соняшник.

Захоплюватися снігурами я почав з раннього дитинства. Коли вперше їх побачив, то подумав, що це пташки якісь неземні, райські. Адже більшість наших пташок сіренькі, а це ж така краса. Ніби якісь вогники горять на деревах.

Не знаючи, що вони прилітні, я щоліта шукав по лісах їхніх гнізд. Навіть думав, що вони на літо линяють, вдягаються в якесь інше пір'я. Тепер уже не я за ними ходжу, а вони прилітають до мене. Довідавшись, що вони їдять, я посадив багато кущів бузку, заготовляю й полин, бо його насіння пташки теж люблять.

Так, як навесні журавлів, жайворонків, соловейків, восени я чекаю своїх снігуриків.

Узимку я двох окільцював, щоб перевірити, чи ті сáмі прилітають до мене, чи нові.

З нетерпінням чекав наступної зими. Нарешті прилетіли. Уявляєте, з якою радістю я побачив на куці бузку двох з кільцями на лапках. Біля них ще восьмеро — може, їхні діти?

Тільки прикро, що такі гарні птахи зовсім не співають. Перемовляються лиш коротким словом «дю», та й усе.

За Володимиром Перепелюком

I. Виконай завдання за текстом.

1. Познач жанр прочитаного твору:

- А** науково-популярний;
- Б** оповідання;
- В** казка.

2. Познач, чому автор не бачив снігурів улітку.

- А** Вони гніздяться в лісах.
- Б** Вони міняють оперення.
- В** Вони прилітні птахи.

3. Підкресли в тексті речення про те, що оповідач поводить себе як дослідник природи.

4. Познач, у якому абзаці йдеться про те, що снігурі нагадують райських пташок.

- А** У першому.
- Б** У третьому.
- В** У четвертому.

5. Випиши, що нагадують снігурі, сидячи на деревах.

6. Познач мету, що ставив автор оповідання.

- А** Закликати читача бачити красу природи й цінувати її.
- Б** Показати автора як дослідника й любителя природи.
- В** Описати красу снігурів.

II. Виконай завдання з мови.

7. Познач рядок іменників, що мають лише форму однини.

- А** Корм, видовище, горішок, гніздо.
- Б** Зима, птах, кущ, кулька.
- В** Насіння, дитинство, пір'я, їжа.

8. Познач у кожному рядку правильне написання іменника:

- 1) **А** кущом; **Б** кущем; **В** куцем;
- 2) **А** радісттю; **Б** радіст'ю; **В** радістю;
- 3) **А** по лісах; **Б** по лісам.

9. Познач корені в словах. Добери до кожного спільнокореневе або зміни слово так, щоб показати чергування голосних.

Ніч, _____

Двір, _____

Стіл, _____

10. Познач корені в словах. Добери до кожного спільнокореневе так, щоб показати чергування приголосних.

Птах, _____

Снігур, _____

Горіх, _____

11. Напиши 3–4 речення про те, які з пташок чи диких тварин тобі подобаються. Чи була в тебе нагода спостерігати за ними? Якщо так, напиши про це. Якщо ні, то опиши уявну зустріч.
